

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ

သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန

(တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များကာကွယ်ရေးနှင့် သဘာဝနယ်မြေများ ထိန်းသိမ်းရေးနည်းဥပဒေများ)

အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၃၇/၂၀၀၂

ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၃၆၄ ခုနှစ်၊ သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၃ ရက်

(၂၀၀၂ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်)

တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များ ကာကွယ်ရေးနှင့် သဘာဝနယ်မြေများ ထိန်းသိမ်းရေး ဥပဒေပုဒ်မ ၄၇၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ အပ်နှင်းထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ကိုကျင့်သုံး၍ သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနသည် အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် အောက်ပါနည်းဥပဒေများကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

အခန်း(၁)

အမည်နှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဤနည်းဥပဒေများကို တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များ ကာကွယ်ရေးနှင့် သဘာဝနယ်မြေများ ထိန်းသိမ်းရေး နည်းဥပဒေများဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤနည်းဥပဒေများတွင် ပါရှိသောစကားရပ်များသည် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များကာ ကွယ်ရေးနှင့် သဘာဝနယ်မြေများ ထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေတွင် ပါရှိသည့်အတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေ ရမည်။ ထို့ပြင် အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်စေရမည်-

(က) ဥပဒေ ဆိုသည်မှာ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များ ကာကွယ်ရေးနှင့် သဘာဝနယ်မြေ များထိန်းသိမ်းရေးဥပဒေကို ဆိုသည်။

(ခ) အမဲလိုက်ခြင်း ဆိုသည်မှာ နေရင်းဒေသနှင့် သဘာဝနယ်မြေအတွင်း တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို သတ် ဖြတ်ခြင်းနှင့်ဖမ်းဆီးခြင်းကို ဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် နေရင်းဒေသနှင့် သဘာဝနယ်မြေအတွင်း တွင်ဖြစ်စေ၊ ပြင်ပတွင်ဖြစ်စေ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို သယ်ဆောင်ခြင်းလည်းပါဝင်သည်။

(ဂ) အမာခံထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေ ဆိုသည်မှာ သဘာဝနယ်မြေအတွင်း သက်ရှိသက်မဲ့ဖွဲ့စည်းမှုနှင့် ဇီဝ မျိုးစုံမျိုးကွဲတို့ကို ရေရှည်တည်တံ့စေရန် ထုတ်ယူသုံးစွဲခြင်းနှင့် ထိခိုက်ခြင်းမရှိစေဘဲ နောင်လာနောက် သားများ အကျိုးကိုရည်ရွယ်၍ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ထားသော နယ်မြေကို ဆိုသည်။

(ဃ) ကြားခံနယ်မြေ ဆိုသည်မှာ သဘာဝနယ်မြေအတွင်း အမာခံထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေနှင့် ဆက်စပ်နေ ပြီး အမာခံထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေကို ထိခိုက်မှုမရှိစေဘဲ ရေရှည်တည်တံ့ ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် ကြားခံသတ် မှတ် အုပ်ချုပ်သော နယ်မြေဧရိယာကို ဆိုသည်။

- (င) ကျက်စားဒေသ ဆိုသည်မှာ တိရစ္ဆာန်များ အသက်ရှင်ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်ချက်အားလုံး ကို ထိုနေရာအတွင်း ရရှိနိုင်ပြီး လှည့်လည်သွားလာ ကျက်စားနေထိုင်နိုင်သော နေရာအကျယ်အဝန်းကို ဆိုသည်။
- (စ) ပိုင်နက်နယ်မြေ ဆိုသည်မှာ ကျက်စားဒေသ၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းဖြစ်ပြီး မျိုးတူတိရစ္ဆာန်များ မဝင် ရောက်နိုင်စေရန် ကာကွယ်ထားသော နေရာကို ဆိုသည်။
- (ဆ) အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဆိုသည်မှာ ဥပဒေပုဒ်မ ၈၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ သတ်မှတ်တည်ထောင်ထားသည့် သဘာဝနယ်မြေ၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒ ဥယျာဉ်ကို စီမံအုပ်ချုပ်ရန် ညွှန်ကြားရေးမှူး ချုပ်က တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် သစ်တောအရာရှိကို ဆိုသည်။

အခန်း(၂)

သဘာဝနယ်မြေသတ်မှတ်ခြင်း၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်များတည်ထောင်ခြင်း

- ၃။ ဝန်ကြီးသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၈၊ ပုဒ်မခွဲ (ဃ) အရ မည်သည့်ဒေသတွင် မဆိုဥပဒေ၏ ရည်ရွယ်ချက်အလို့ ဌာ လိုအပ်ပါက သဘာဝနယ်မြေ တစ်ခုခုကို သတ်မှတ်ရန်ဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ် တစ်ခုခုကို တည်ထောင်ရန်ဖြစ်စေ ရည်ရွယ်ကြောင်းအမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်၍ ကြိုတင်ကြေညာရ မည်။ ထိုသို့ကြေညာရာတွင် အောက်ပါအချက်များ ပါဝင်ရမည်-
 - (က) တည်နေရာ၊ နယ်နိမိတ်၊ အကျယ်အဝန်း၊
 - (ခ) သဘာဝနယ်မြေအမျိုးအစား၊
 - (ဂ) တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်၊
 - (ဃ) နည်းဥပဒေပုဒ်မပါကိစ္စရပ် တစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် တားမြစ်ချက်များ၊
 - (င) ပဏာမစိစစ်ရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ။
- ၄။ ဝန်ကြီးသည် သဘာဝနယ်မြေကို အမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ရန် သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ် တည်ထောင်ရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း ကြေညာသည့်နေ့မှစ၍ ထိုနေ့တွင် တည်ရှိသော အ ခွင့်အရေးများမှအပ အောက်ပါကိစ္စတစ်ခုခုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တားမြစ်ချက်များ ထည့်သွင်းဖော်ပြနိုင်သည်။
 - (က) အဆောက်အအုံအသစ် ဆောက်လုပ်ခြင်း၊
 - (ခ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို ဖမ်းဆီးခြင်း၊ သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ အနာတရဖြစ်စေခြင်း၊ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် ကိုဖြစ်စေ၊ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်၏ အစိတ်အပိုင်းများကိုဖြစ်စေ လက်ဝယ်ထားရှိခြင်း၊ ရောင်းချခြင်း၊ သယ်ဆောင်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားတစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်း နှင့် သဘာဝ အပင်နှင့် သစ်တော ထွက်ပစ္စည်းများ ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ခုတ်လှဲခြင်း၊ ထုတ်ယူခြင်း၊ စုဆောင်းခြင်း၊
 - (ဂ) မြေတူးခြင်း၊ မြေရှင်းလင်းခြင်း၊
 - (ဃ) သစ်ပင်သီးနှံစိုက်ပျိုးခြင်း၊
 - (င) စားကျက်မြေအဖြစ် အသုံးပြုခြင်း၊

(စ) မီးရှို့ခြင်း၊

(ဆ) ငါးဖမ်းခြင်း၊

(ဇ) အမဲလိုက်ခြင်း၊

(ဈ) ရေထု၊ လေထုညစ်ညမ်းစေခြင်း၊ ရေစီးရေလာ ပျက်စီးစေခြင်း သို့မဟုတ် ရေတွင်အဆိပ်ခတ်ခြင်း၊ အဆိပ်အတောက် ဖြစ်စေသော ပစ္စည်းကိုဖြစ်စေ၊ ဓာတ်သတ္တုအညစ်အကြေးများကိုဖြစ်စေ ခွင့်ပြုချက် မရှိဘဲ လက်ဝယ်ထားခြင်း သို့မဟုတ် စွန့်ပစ်ခြင်း။

၅။ ဝန်ကြီးသည် နည်းဥပဒေ ၃ အရ ထုတ်ပြန်ထားသောသဘာဝနယ်မြေကို အမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ရန် သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်တည်ထောင်ရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း ကြိုတင် ကြေညာချက်ကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းနိုင်သည်။ ယင်းသို့ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းကြောင်းကို အများပြည်သူ သိရှိ စေရန် အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ကြေညာရမည်။

၆။ ဝန်ကြီးသည် သတ်မှတ်တည်ထောင်မည့် သဘာဝနယ်မြေ၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒ ဥယျာဉ် တည်ရှိရာ နယ်မြေဒေသရှိ အများပြည်သူ တို့၏ အခွင့်အရေးထိခိုက်နစ်နာမှုများကို စုံစမ်း စစ်ဆေးရန်နှင့် နယ်မြေသတ်မှတ် တည်ထောင်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဥပဒေပုဒ်မ ၈၊ ပုဒ်မခွဲ(င) အရ ပဏာမ စိစစ်ရေးအဖွဲ့ကို သင့်လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်း၍ တာဝန်ပေးရမည်။

၇။ (က) နည်းဥပဒေ ၃ အရ သတ်မှတ်တည်ထောင်ရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း ကြိုတင်ကြေညာသည့် နယ်မြေ ဒေသရှိ အများပြည်သူတို့သည် မိမိတို့၏အခွင့်အရေးများကို ထိခိုက်နစ်နာမှုရှိပါက ခိုင်လုံသော အထောက်အထားဖြင့် ပဏာမစိစစ်ရေးအဖွဲ့သို့ ကြိုတင်ကြေညာသည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်းတင်ပြ တောင်းခံနိုင်သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလအတွင်း တင်ပြတောင်းဆိုမှု တစ်စုံတစ်ရာ မရှိလျှင် အများပြည်သူတို့၏ အခွင့်အရေး ထိခိုက်နစ်နာမှုမရှိဟု မှတ်ယူရမည်။

(ဂ) ပဏာမစိစစ်ရေးအဖွဲ့သည် စုံစမ်းစစ်ဆေးရာ၌ တရားမကျင့်ထုံးဥပဒေအရ လိုအပ်သော သက်သေ များ ဆင့်ခေါ်ခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သည့်စာရွက်စာတမ်းများကို တောင်းယူစစ်ဆေးခြင်းပြုနိုင်သည်။

(ဃ) ပဏာမစိစစ်ရေးအဖွဲ့သည် နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ သတ်မှတ်ထားသည့် ကာလအတွင်း တင်ပြ တောင်းဆိုမှုများ ရှိခဲ့လျှင် ယင်းတို့ကိုစုံစမ်းစစ်ဆေး၍ တောင်းဆိုချက်အားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ် ဒေသကိုဖြစ်စေ ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲများအားထိန်းသိမ်းခြင်းကို ထိခိုက်စေခြင်းရှိ မရှိ စိစစ်ပြီး သဘောထား မှတ်ချက်ဖြင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ သတ်မှတ်ပေးသည့် ကာလအတွင်း တင်ပြရမည်။

၈။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေ ၇၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဃ) အရ ပဏာမစိစစ်ရေးအဖွဲ့က တင်ပြ သော အစီရင်ခံစာကို စိစစ်ပြီး ဥပဒေပုဒ်မ ၈ အရ သဘာဝနယ်မြေကို အမျိုးအစားအလိုက်သတ်မှတ်ရန် ဖြစ်စေ၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ် တည်ထောင်ရန်ဖြစ်စေ အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ် ပြန်နိုင်ရေးအတွက် သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် ဝန်ကြီးထံ တင်ပြရမည်။

၉။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဥပဒေပုဒ်မ ၈အရ သတ်မှတ်တည်ထောင်မည့် နယ်မြေဒေသရှိ အများပြည်သူတို့၏ အခွင့်အရေးထိခိုက်နစ်နာမှုများရှိကြောင်း တင်ပြချက်အပေါ်စိစစ်ပြီး ဝန်ကြီး၏သဘောတူညီချက်ဖြင့်-

(က) သင့်လျော်သောအခွင့်အရေးများနှင့်အကျိုးခံစားခွင့်များကို ရရှိစေရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(ခ) အဆိုပြု သဘာဝနယ်မြေနယ်နိမိတ်အတွင်း မိရိုးဖလာလုပ်ကိုင် ခွင့်ရှိသည့် အခွင့်အရေးများအတွက် ကြားခံနယ်မြေသတ်မှတ်၍ ကြားခံနယ်မြေအတွင်းတွင် ခွင့်ပြုပေးနိုင်သည်။ ထိုအခွင့်အရေးများကို မှတ်တမ်းတင်ထားရှိရမည်။

၁၀။ ဝန်ကြီးသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၈အရ သဘာဝနယ်မြေကို အမျိုးအစားအလိုက် သတ်မှတ်ရာတွင်လည်း ကောင်း၊

တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်ကို တည်ထောင်ရာတွင်လည်းကောင်း-

(က) သစ်တောနယ်မြေမှအပ အခြားအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခု၏ စီမံခန့်ခွဲမှုအောက်တွင်ရှိသော မြေဖြစ်ပါက သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် ကြိုတင်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

(ခ) ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းက စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခွင့်၊ လက်ဝယ်ထားခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့်၊ အကျိုးခံစားခွင့်၊ ဆက်ခံခွင့် သို့မဟုတ် လွှဲပြောင်းခွင့်ရှိသောမြေဖြစ်ပါက တည်ဆဲမြေသိမ်းယူခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေများနှင့်အညီ မြေသိမ်းယူရေးနှင့် မြေသိမ်းယူပြီးနောက်ဥပဒေပုဒ်မ ၈ အရ သတ်မှတ်တည်ထောင် နိုင်ရန် လွှဲပြောင်းရယူရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကြိုတင်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည်။

၁၁။ ဝန်ကြီးသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၈အရ တင်ပြချက်အပေါ်စိစစ်ပြီး အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့်

သတ်မှတ်တည်ထောင်ရန် ကြိုတင်ကြေညာထားသော သဘာဝနယ်မြေများကိုလည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာန် ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်များကိုလည်းကောင်း အမိန့်ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်ခြင်း သို့မဟုတ် တည်ထောင်ခြင်းပြုနိုင်သည်။

၁၂။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည်-

(က) ဝန်ကြီး၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် သဘာဝနယ်မြေအတွင်း လုံးဝတားမြစ်ထားသော ဒေသမှအပ သိပ္ပံဆိုင်ရာ သုတေသနပြုလုပ်ခြင်း၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ကြည့်ရှုလေ့လာခြင်းနှင့် အပန်းဖြေခြင်းတို့ကို စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

(ခ) ဥပဒေပုဒ်မ ၈အရ တည်ထောင်ထားသည့် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်အတွင်း အများပြည်သူ ကြည့်ရှုလေ့လာခြင်းနှင့် အပန်းဖြေခြင်းတို့ကို စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ ခွင့်ပြုနိုင် သည်။

၁၃။ အများပြည်သူတို့သည် သတ်မှတ်ထားသော သဘာဝနယ်မြေတွင်လည်းကောင်း၊ တည်ထောင်ထား သည့်

တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်များတွင်လည်းကောင်း နည်းဥပဒေ ၁၂ အရ ခွင့်ပြုထား သော အခွင့်အရေးများကို ခံစားခွင့်ရှိသည်။

၁၄။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဝန်ကြီး၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဥပဒေပုဒ်မ၁၂၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ)အရ သဘာ ဝနယ်မြေအတွင်းသို့

ပြင်ပပတ်ဝန်းကျင်မှ အန္တရာယ်မကျရောက်စေရန်နှင့် ထိခိုက်နှောင့်ယှက်မှုများ မရှိ စေရန် အောက်ပါအစီအမံများ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) ကြားခံနယ်မြေအတွင်းလိုအပ်ပါက ဒေသခံပြည်သူအစုအဖွဲ့ပိုင် သစ်တောတည်ထောင်ခွင့် သို့မဟုတ် သီးနှံသစ်တောရောနှောစိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခွင့်ပြုခြင်း၊
- (ခ) ကြားခံနယ်မြေ သတ်မှတ်ပေးခဲ့ခြင်းမရှိသည့် သဘာဝနယ်မြေများ၏ နယ်နိမိတ်အစပ်တွင်လည်း ကောင်း၊ အတွင်းတွင်လည်းကောင်း လိုအပ်ပါက ကြားခံနယ်မြေသတ်မှတ်၍ ယင်းကြားခံနယ်မြေမှ သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို စည်းကမ်းချက်များသတ်မှတ်၍ အကန့်အသတ်ဖြင့် ထုတ်ယူသုံးစွဲခွင့် ပြုခြင်း၊
- (ဂ) သဘာဝနယ်မြေများ ပျက်စီးမှုမရှိစေရန် ဒေသခံပြည်သူများအား ပညာပေးစည်းရုံးခြင်း၊
- (ဃ) ဒေသခံပြည်သူများအား ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်းများကို အထောက်အကူဖြစ်စေသည့် နည်းပညာအကူအညီ များပေးခြင်း၊
- (င) သဘာဝနယ်မြေနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသအတွင်း လိုအပ်လျှင် မည်သည့် တိရစ္ဆာန်ကိုမဆို မွေးမြူသူများအား သဘာဝနယ်မြေအတွင်း ရောဂါကူးစက်ခြင်းနှင့် မျိုးရိုးဗီဇ ရောယှက်ခြင်းမှ ကာကွယ်နိုင်ရန် သင့်လျော်သည့် အစီအမံများချမှတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ညွှန်ကြားခြင်း။
- ၁၅။ နည်းဥပဒေ ၁၁ အရ သဘာဝနယ်မြေ သတ်မှတ်ကြောင်း သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒ ဥယျာဉ်တည်ထောင်ကြောင်း အမိန့် ကြော်ငြာစာထုတ်ပြန်ပြီးနောက်ယင်းအမိန့်ကြော်ငြာစာအရ-
- (က) ခွင့်ပြုထားသောမြေ သို့မဟုတ် အဆောက်အအုံ တစ်ခုခု၏ အကျိုးခံစားခွင့်မှတစ်ပါး ကျန်အခွင့်အရေးများကို ခံစားခွင့်မရှိစေရ။
- (ခ) ခွင့်ပြုထားသော အခွင့်အရေးများကို ကြေညာသည့် နေ့မှစ၍ တစ်ဆက်တည်း ၅ နှစ်ထက် ကျော်လွန်၍ ခံစားခြင်းမရှိလျှင် အဆိုပါအခွင့်အရေးသည် ပျက်ပြယ်ပြီးဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။
- ၁၆။ ဝန်ကြီးသည် အစိုးရအဖွဲ့၏သဘောတူညီချက်ဖြင့်-
- (က) သတ်မှတ်ထားသည့် သဘာဝနယ်မြေတစ်ခု၏ ဧရိယာတစ်ခုလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကို ဖြစ်စေ ဥပဒေပုဒ်မ ၉၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ပြင်ဆင်ခြင်း၊ အမျိုးအစား ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းပြုနိုင်သည်။
- (ခ) တည်ထောင်ထားသည့် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်၏ ဧရိယာတစ်ခုလုံးကိုဖြစ် စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ ဥပဒေပုဒ်မ ၉၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ ပြင်ဆင်ခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက် ခြင်းပြု နိုင်သည်။
- ၁၇။ ဥပဒေပုဒ်မ ၉ အရ အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဝန်ကြီးက သဘာဝနယ်မြေ သို့မဟုတ် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်တစ်ခုလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ ပယ်ဖျက်ခဲ့လျှင် သတ်မှတ်တည်ထောင်စဉ်က ပျက်ပြယ်ပြီးဖြစ်သော အများပြည်သူတို့၏ အခွင့်အရေးများကို ပြန်လည်ရ ပိုင်ခွင့် မရှိစေရ။
- ၁၈။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဝန်ကြီး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံက လက်ခံထားသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကွန်ဗင်းရှင်းများ၊ ဒေသဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်များနှင့်အညီ ပြည်တွင်းမှ တောရိုင်း တိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များကို ပြည်ပသို့ သိပ္ပံဆိုင်ရာ သုတေသနပြုလုပ်နိုင်ရေးအတွက် ထုတ်ယူ ခြင်း၊ သယ်ဆောင်ခြင်းနှင့်

လက်ဝယ်ထားခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များ၊ အဖွဲ့အစည်း များနှင့်
အလံအလှယ်ပြုလုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်း စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၁၉။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေ ၁၈ အရ စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်ခြင်းမပြုမီ သက် ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ်
နိုင်ငံနှင့် စည်းကမ်းသတ်မှတ်ရေးအတွက် ကြိုတင်ညှိနှိုင်းရမည်။

၂၀။ နည်းဥပဒေ ၁၈ အရ ခွင့်ပြုချက်ရရှိသူသည်-

- (က) သိပ္ပံဆိုင်ရာ သုတေသန ပြုလုပ်နေစဉ် သို့မဟုတ် မျိုးရိုးဗီဇ ထိန်းသိမ်းရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်နေ စဉ်
သစ်တောဦးစီးဌာနမှ ပုဂ္ဂိုလ်များအား ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့် ပြုရမည်။
- (ခ) ထွက်ပေါ်လာမည့် သိပ္ပံဆိုင်ရာ သုတေသန တွေ့ရှိချက်များကို သတ်မှတ်ထားသည့် အချိန်ကာလအတွင်း
သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ ခွဲဝေပေးရမည်။
- (ဂ) သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသန တွေ့ရှိချက်များကိုအသုံးပြု၍ စီးပွားဖြစ် ထုတ်လုပ်လျှင် ယင်းထုတ်လုပ်မှုမှ ရရှိသည့်
အကျိုးအမြတ်များကို သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ သတ်မှတ်ထားသည့် အချိုးအစားအရ ခွဲဝေပေးရ မည်။

၂၁။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဥပဒေပုဒ်မ ၈အရ တည်ထောင်ထားသော တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခ ဗေဒဥယျာဉ်၌
ပြသရန်လိုအပ်သည့် ပြည်ပမျိုးတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များကို လဲလှယ်ရေး အစီအစဉ်အရဖြစ်စေ၊
ဝယ်ယူ၍ဖြစ်စေ၊ အခမဲ့ဖြစ်စေ ဝန်ကြီး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် စုဆောင်းနိုင် သည်။

၂၂။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် သက်ရှိသက်မဲ့ ဖွဲ့စည်းမှုအမျိုးမျိုးပါဝင်သော သဘာဝနယ်မြေများရှိ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့်
သဘာဝအပင်များ ရေရှည်တည်တံ့စေရန် အောက်ပါလုပ်ငန်းများကို လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ရမည်-

- (က) ဝန်ကြီး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေအတွင်း အမာခံထိန်းသိမ်းရေး နယ်မြေနှင့်
ကြားခံနယ်မြေများ သတ်မှတ်၍ နယ်မြေပိုင်းခြား ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် ခြင်း၊
- (ခ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်တို့ အပြန်အလှန် ဆက်နွှယ်တည်မှုစနစ်ကို လေ့လာမှတ်တမ်း တင်ခြင်း၊
- (ဂ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်တို့၏ နေရင်းဒေသကို လေ့လာမှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊
- (ဃ) ဇီဝမျိုးစုံမျိုးကွဲတို့ကို သိပ္ပံနည်းကျ လေ့လာမှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊
- (င) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်တို့၏ လက်ရှိအခြေအနေမှန်ကို သိရှိရန် အစဉ်လေ့လာဆန်း စစ်၍
စာရင်းကောက်ခြင်း၊
- (စ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ ရေရှည်တည်တံ့နိုင်ရေး အတွက် သတ်မှတ်ဒေသအတွင်း လက်ခံ နိုင်စွမ်းအားကို
အမြဲဆန်းစစ်ခြင်း၊
- (ဆ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ ကျက်စားရှင်သန်နေထိုင်သည့် နယ်မြေအကျယ်အဝန်းကို လေ့လာမှတ် တမ်းတင်ခြင်း၊
- (ဇ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် တစ်မျိုးချင်း၏ ပိုင်နက်နယ်မြေများကို လေ့လာမှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊
- (ဈ) ရာသီအလိုက် ဒေသရွေ့ပြောင်းလေ့ရှိသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် မျိုးစိတ်များ ကို လေ့လာမှတ်တမ်း တင်ခြင်း၊
- (ည) သဘာဝရေထွက်နှင့် သဘာဝ ကျစ်တွင်းများ တည်ရှိမှုကို လေ့လာမှတ်တမ်းတင်၍ လိုအပ်သလို ပြုပြင်ပေးခြင်း၊

- (ဋ) လူများကို ဘေးအန္တရာယ်ပြုသော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့်ပတ်ဝန်းကျင်လှုံ့ဆော်မှု ကြောင့်ဖြစ်စေ၊ ရောဂါဘယကြောင့်ဖြစ်စေ ပုံမှန်မဟုတ်ဘဲ ဆိုးသွမ်း ရူးသွပ်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်တို့ကို သုတ်သင် ရှင်းလင်းခြင်း၊
- (ဌ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်တို့၏ နေရင်းဒေသအတွင်း အကောင်အရေအတွက် ပွားများစေရန် လိုအပ်ပါက သိပ္ပံနည်းကျမျိုးပွားပြီး ပြန်လည်ထည့်သွင်းစေလွှတ်ပေးခြင်း၊
- (ဍ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များသည် ပုံမှန်မဟုတ်သော နှုန်းဖြင့် တိုးပွားလာပါက မျိုးပွားနှုန်းကို ကန့်သတ် ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ဖယ်ထုတ်ခြင်း။

၂၃။ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၄ အရ သစ်တောဦးစီးဌာနသည် ကော်မတီကဖြစ်စေ၊ ဝန်ကြီးကဖြစ်စေ ချမှတ်သော လမ်းညွှန်ချက်များနှင့်အညီ သဘာဝနယ်မြေအမျိုးအစားအလိုက် အောက်ပါလုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရမည်-

(က) သိပ္ပံကြိုးဝိုင်းအတွင်း-

- (၁) ထူးခြားထင်ရှားသည့် သက်ရှိသက်မဲ့ဖွဲ့စည်းမှုများ၊ ဘူမိရူပသွင်ပြင်လက္ခဏာများနှင့် မျိုးစိတ်များ တည်ရှိရာကုန်းတွင်း သို့မဟုတ် ရေဧရိယာများတွင် သိပ္ပံဆိုင်ရာ သုတေသနပြုလုပ်ခြင်း၊
- (၂) သဘာဝဖြစ်စဉ်များ ပြောင်းလဲမှုကို စဉ်ဆက်မပြတ် လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း။

(ခ) အမျိုးသားဥယျာဉ်အတွင်း-

- (၁) သက်ရှိသက်မဲ့ဖွဲ့စည်းမှုများရေရှည်တည်တံ့စေရန် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ သက်ရှိသက်မဲ့ ဖွဲ့စည်း မှုများကို ထိခိုက်မှုမရှိစေသည့် သိပ္ပံဆိုင်ရာ သုတေသနပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ပညာပေးလုပ်ငန်းများ ဆောင် ရွက်ခြင်း၊
- (၂) အများပြည်သူ ကြည့်ရှုလေ့လာ အပန်းဖြေနိုင်စေရန် ဇုန်နယ်မြေများ သတ်မှတ်ပြီး ခွင့်ပြုခြင်း၊
- (၃) သက်ရှိသက်မဲ့ဖွဲ့စည်းမှုများနှင့် သဘာဝအနေအထားကို ထိခိုက်ပျက်စီးစေသည့် ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုနှင့် ဝင်ရောက် နေထိုင်မှုတို့ကို ထိရောက်စွာတားမြစ်ခြင်း။

(ဂ) အဏ္ဏဝါအမျိုးသားဥယျာဉ်အတွင်း-

- (၁) အဏ္ဏဝါသက်ရှိသက်မဲ့ဖွဲ့စည်းမှုများကို ရေရှည်တည်တံ့စေရန် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊
- (၂) အဏ္ဏဝါသက်ရှိသက်မဲ့ဖွဲ့စည်းမှုများကို ထိခိုက်မှုမရှိစေသည့် သိပ္ပံဆိုင်ရာ သုတေသနပြုလုပ်ခြင်းနှင့် ပညာပေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (၃) အများပြည်သူ ကြည့်ရှုလေ့လာ အပန်းဖြေနိုင်ရန် ဇုန်နယ်မြေသတ်မှတ်ပြီး ခွင့်ပြုစေခြင်း၊
- (၄) အဏ္ဏဝါသက်ရှိသက်မဲ့ဖွဲ့စည်းမှုများနှင့် သဘာဝအနေအထားကို ထိခိုက်ပျက်စီးစေသည့် ထုတ်ယူ သုံးစွဲမှုနှင့် ဝင်ရောက်နေထိုင်မှုတို့ကို ထိရောက်စွာတားမြစ်ခြင်း။

(ဃ) သဘာဝကြိုးဝိုင်းအတွင်း-

- (၁) ယိုယွင်းပျက်စီးမှုမရှိသေးသည့် သက်ရှိသက်မဲ့ဖွဲ့စည်းမှုနှင့် သဘာဝဖြစ်စဉ်များကို ရေရှည်တည်တံ့ စေရန် ထိန်းသိမ်းခြင်း၊
- (၂) သဘာဝအရင်းအမြစ်များကို မထိခိုက်စေဘဲ ပတ်ဝန်းကျင်ပြည်သူလူထုက စဉ်ဆက်မပြတ် အသုံး ပြုနိုင်ရန် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း။

- (င) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် ဘေးမဲ့တောအတွင်း အထူးကာကွယ်ရန် လိုအပ်သော မျိုးစိတ်များအပါအဝင် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ အနှောင့်အယှက်ကင်းရှင်းစွာ ရှင်သန်မျိုးပွား ကျက်စားနေထိုင်နိုင်ရန် ကာကွယ် ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် ယင်းတို့၏နေရင်းဒေသ ရေရှည်တည်တံ့စေရန် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ရာသီအလိုက် ရွှေ့ပြောင်းကျက်စားလေ့ရှိသည့် ငှက်များနှင့် ယင်းတို့၏ နေရင်းဒေသများကို ဘေးမဲ့ပေး၍ ကာကွယ် ထိန်းသိမ်းခြင်း၊
- (စ) ဘူမိရူပ ထူးခြားသည့် သဘာဝနယ်မြေအတွင်း ထူးခြားလှပသည့် သဘာဝအနေအထားများနှင့် ထင်ရှားသည့် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ်ဆိုင်ရာများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း၊ ယင်းဒေသ အတွင်း အများပြည်သူ ကြည့်ရှုလေ့လာ အပန်းဖြေနိုင်ရန် စီမံဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊
- (ဆ) သဘာဝခရီးသွားလုပ်ငန်းကို စီမံချက်ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ပြီးဝင်ငွေတစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို သဘာဝ နယ်မြေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် ပြန်လည်ရင်းနှီးသုံးစွဲခြင်း။

၂၄။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဥပဒေပုဒ်မ ၈၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ သတ်မှတ်တည်ထောင်ထားသည့် သဘာဝနယ်မြေ၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်ကို စီမံအုပ်ချုပ်ရန် သင့်လျော်သည့် သစ် တောအရာရှိ တစ်ဦးဦးအား အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။

၂၅။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၈၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ သတ်မှတ်တည်ထောင်ထားသည့် သဘာဝ နယ်မြေ၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍အောက်ပါလုပ်ငန်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရမည်-
(က) နေ့စဉ်စီမံခန့်ခွဲအုပ်ချုပ်မှုလုပ်ငန်းတာဝန်များ ထမ်းဆောင်ခြင်း၊

- (ခ) တည်ဆဲဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများနှင့်အညီ ထိရောက်စွာ စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်း၊
- (ဂ) သဘာဝနယ်မြေ၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်များ အတွင်းရှိ သဘာဝအပင်နှင့် တောရိုင်း တိရစ္ဆာန်တို့၏ တည်ရှိဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲနေမှုများကို ကွင်းဆင်းလေ့လာဖော်ထုတ်သုတေသနပြု မှတ် တမ်းတင်ခြင်း၊
- (ဃ) သဘာဝထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးဆိုင်ရာ ပညာပေးလုပ်ငန်းများကို အနီးဝန်းကျင်ရှိ ပြည်သူများ အား စည်းရုံးပညာပေး၍ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်လာစေခြင်း၊
- (င) သဘာဝနယ်မြေ၏ အမာခံထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေကို မထိခိုက်စေဘဲ ကြားခံနယ်မြေအတွင်း ဒေသခံ ပြည်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အခြေခံ၍ ထိရောက်စွာ စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်း၊
- (စ) မြေအသုံးချမှုဆိုင်ရာ ပဋိပက္ခနှင့် အခြားပဋိပက္ခများ ကြုံတွေ့လာပါက အထက်အဆင့်ဆင့်သို့ တင် ပြခြင်း၊
- (ဆ) သဘာဝနယ်မြေ၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်များအတွင်း သဘာဝအခြေခံခရီးသွားလုပ် ငန်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း။

၂၆။ (က) ရန်ကုန်တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်၊ မန္တလေးရတနာပုံ ဥယျာဉ်နှင့် ပြင်ဦးလွင်မြို့ရှိ အမျိုးသားကန် တော်ကြီး ဥယျာဉ်တို့ကို ဤနည်းဥပဒေများအရ သတ်မှတ်တည်ထောင်ထားသည့် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်များ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

- (ခ) ကချင်ပြည်နယ်ရှိ ခါကာဘိုရာဇီအမျိုးသားဥယျာဉ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းရှိ အလောင်းတော်ကဿပ အမျိုး သားဥယျာဉ်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းရှိ လန်ပိအဏ္ဏဝါ အမျိုးသားဥယျာဉ်တို့ကို ဤနည်းဥပဒေများအရ သဘာဝနယ်မြေအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည့် အမျိုးသားဥယျာဉ်များနှင့် အဏ္ဏဝါအမျိုးသားဥယျာဉ် ဖြစ် သည်ဟု မှတ်ယူရမည်။

အခန်း(၃)

ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် သဘာဝအပင်များ

၂၇။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဝန်ကြီး၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ မျိုး သုဉ်းမည့် အန္တရာယ်မှ ကာကွယ်ရမည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို အမိန့်ကြော်ငြာစာများ ထုတ်ပြန်၍ အောက်ပါအမျိုးအစားအတိုင်း သတ်မှတ်ကြေညာရမည်-

- (က) လုံးဝကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ၊
- (ခ) သာမန်ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ၊
- (ဂ) ရာသီအလိုက် ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ။

၂၈။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် သတ်မှတ်ကြေညာထားသော မျိုးသုဉ်းမည့် အန္တရာယ်မှ ကာကွယ်ထား သည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များနှင့် သဘာဝအပင်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍-

- (က) ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ အမိန့်နှင့် ညွှန်ကြားချက်များကို အများပြည်သူ သိရှိလိုက်နာစေရန်သင့်လျော်သောလူ ထုပညာပေးနည်းလမ်းကို အသုံးပြု၍ ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ခ) အမျိုးအစားအလိုက် အမြဲမပြတ်စူးစမ်းလေ့လာခြင်း၊ အရေအတွက်ခန့်မှန်းခြင်း၊ ပျံ့နှံ့ကျက်စားမှုနှင့် ပေါက်ရောက်မှုလေ့လာခြင်းတို့ကို ပြုရမည်။
- (ဂ) လိုအပ်ပါက ဝန်ကြီး၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် ကာကွယ်မှုအဆင့်ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ခြင်း၊ ဖြည့်စွက် ခြင်းနှင့် နုတ်ပယ်ခြင်းတို့ကို ပြုနိုင်သည်။

၂၉။ (က) အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုသည် လုံးဝကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်တစ်မျိုးမျိုးကို သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသန ပြုလုပ်လိုပါက ခွင့် ပြုချက်ရရှိရန် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံလျှောက်ထားရမည်။

- (ခ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ လျှောက်ထားချက်ကိုစိစစ်ပြီးမျိုးသုဉ်းမည့် အန္တရာယ်အဆင့်တွင် မရှိသော လုံးဝကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသန ပြုလုပ်ရန် ဥပဒေပုဒ်မ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ဝန်ကြီး၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် သုတေသနပြုလုပ်ခွင့် စည်းကမ်းချက်များသတ်မှတ်၍ ဖမ်းဆီးခွင့်နှင့် လက်ဝယ်ထားခွင့် ပြုနိုင်သည်။
- (ဂ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ ခွင့်ပြုသည့်အခါ သိပ္ပံဆိုင်ရာ သုတေသနပြုလုပ် ရန် ခွင့်ပြုသော လုံးဝကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များအားဖမ်းဆီးခြင်း၊ စုဆောင်းခြင်းပြုရ မည့် နေရာဒေသနှင့်

အချိန်ကာလကို လည်းကောင်း၊ ဖမ်းဆီးခြင်း၊ စုဆောင်းခြင်းနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်
ခြင်းဆိုင်ရာနည်းလမ်းများကိုလည်းကောင်း သတ်မှတ်ပေးရမည်။

၃၀။ နည်းဥပဒေ ၂၉ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ ခွင့်ပြုချက်ရရှိသူသည်-

- (က) သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနက သတ်မှတ်ထားသည့်အခွန်အခ နှင့် တန်ဖိုးကိုပေးဆောင်ရမည်။
- (ခ) သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသနတွေ့ရှိချက်များကို သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ သတ်မှတ်ထားသော အချိန်ကာလ အတွင်း တင်ပြရမည်။
- (ဂ) သိပ္ပံဆိုင်ရာ သုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် သစ်တောဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများက ပါဝင်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ခြင်းကိုခွင့်ပြုရမည်။
- (ဃ) သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသနလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပတ်ဝန်းကျင်အား ထိခိုက်နှောင့်ယှက်မှု မရှိစေရန် စီမံထားရှိရမည်။
- (င) သိပ္ပံဆိုင်ရာသုတေသနပြုလုပ်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို ရောဂါဘယကျရောက်မှု မရှိစေရန် နှင့် လေလွင့်ပြုန်းတီးမှုမရှိစေရန်စီမံချက်များ ထားရှိဆောင်ရွက်ရမည်။
- (စ) နည်းဥပဒေ ၂၉ အပိုဒ်ခွဲ (ဂ) ပါ သတ်မှတ်ချက်များကိုလိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၁။ (က) ထိန်းသိမ်းထားသည့် သဘာဝနယ်မြေမှ ကာကွယ်ထားသည့် သဘာဝအပင်ကို သိပ္ပံဆိုင်ရာ စမ်းသပ်ခြင်း၊ မျိုးပွားခြင်း ပြုလုပ်နိုင်ရေးအတွက် သုတေသနပြုလုပ်လိုသူသည် ခွင့်ပြုချက်ရရှိရန် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ လျှောက်ထားရမည်။

- (ခ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး ကာကွယ်ထား သည့် သဘာဝအပင်ကို ထိန်းသိမ်းထားသည့် သဘာဝနယ်မြေမှ ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ (ခ) အရ ဝန်ကြီး ၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ထုတ်ယူခွင့်၊ သယ်ဆောင်ခွင့်နှင့် လက်ဝယ်ထားခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၃၂။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၊ ပုဒ်မခွဲ(က) အရ သာမန်ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်း တိရစ္ဆာန်နှင့် ရာသီအလိုက်ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များအနက် စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေး မြူနိုင်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် အမျိုးအမည်ကို ထုတ်ပြန်ကြေညာနိုင်သည်။

၃၃။ (က) နည်းဥပဒေ ၃၂ အရ ထုတ်ပြန်ကြေညာထားသည့် စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူနိုင်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို စီးပွားရေးအလို့ငှာ ဖမ်းဆီးခြင်း၊ မွေးမြူခြင်းနှင့် တစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲ ပြောင်း ခြင်းပြုလုပ်လိုသူသည် ပြုလုပ်လိုသည့် တိရစ္ဆာန်အမျိုးအမည်နှင့် အကောင်အရေအတွက်ကို ဖော်ပြ၍ သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ လျှောက်ထားရမည်။

- (ခ) သက်ဆိုင်ရာသစ်တောဦးစီးဌာနသည် နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ လျှောက်ထားချက်ကိုစိစစ်ပြီး သဘော ထားမှတ်ချက်ဖြင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ အဆင့်ဆင့်တင်ပြရမည်။

(ဂ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ တင်ပြချက်ကိုစိစစ်ပြီး စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူနိုင်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ ဖမ်းဆီးခွင့်၊ မွေးမြူခွင့် သို့မဟုတ် တစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၃၄။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူနိုင်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို ဖမ်းဆီးခွင့်၊ မွေးမြူခွင့် သို့မဟုတ် တစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခွင့်ပြုသည့် အခါ-

(က) ဖမ်းဆီးရမည့် သို့မဟုတ် မွေးမြူရမည့် နေရာဒေသကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

(ခ) ဖမ်းဆီးခွင့်၊ မွေးမြူခွင့်ပြုသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်အမျိုးအမည်၊ ဖမ်းဆီးရမည့်ဒေသ၊ အထီးအမ အကောင်အရေအတွက်နှင့် အချိန်ကာလကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

(ဂ) ဖမ်းဆီးခွင့်၊ မွေးမြူခွင့်ပြုသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို ဖမ်းဆီးမွေးမြူခြင်းဆိုင်ရာ စည်းကမ်း ချက်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

(ဃ) လွှဲပြောင်းခွင့်ပြုသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်အမျိုးအမည်၊ လွှဲပြောင်းရမည့်ဒေသ၊ အထီးအမ အကောင်အရေအတွက် ၊ အချိန်ကာလနှင့် စည်းကမ်းချက်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

၃၅။ စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူနိုင်သောတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို နည်းဥပဒေ၃၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) အရ ဖမ်းဆီးခွင့်ရရှိသူသည်-

(က) သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။

(ခ) သတ်မှတ်ဒေသမှ ဖမ်းဆီးပြီး မွေးမြူခွင့်ပြုသည့် ဒေသသို့သယ်ယူရာတွင် သစ်တောဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ပေးထားသည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းရမည်။ ထို့ပြင် ယင်းသို့ရွှေ့ပြောင်း ရာတွင် သစ်တောဦးစီးဌာန၏ ကြီးကြပ်မှုကိုခံယူရမည်။

(ဂ) ဖမ်းဆီးခွင့်ပြုသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်အတွက် သတ်မှတ်သည့် တန်ဖိုးကို ပေးဆောင်ရမည်။

(ဃ) သတ်မှတ်ပေးသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို ဖမ်းဆီးရာတွင် အခြားတိရစ္ဆာန်များအား ထိခိုက် မှု၊ သေဆုံးမှုဖြစ်ပေါ်စေပါက ယင်းသို့ ထိခိုက်သေဆုံးသည့်အရေအတွက်နှင့် ဆုံးရှုံးမှုအပေါ် မူတည်၍ သတ်မှတ်သည့် ဒဏ်ကြေးကို ပေးဆောင်ရမည်။

(င) ဖမ်းဆီးရမည့်တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်အရေအတွက်ကို သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ထားရှိပြီး သတ်မှတ်ထားသည့် မှတ်ပုံတင်ကြေးကိုပေးဆောင်ရမည်။

(စ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က နည်းဥပဒေ၃၄ (ဃ) အရ သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရမည်။

၃၆။ စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူနိုင်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို နည်းဥပဒေ၃၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) အရ မွေးမြူခွင့်ရရှိသူသည် -

(က) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။

(ခ) စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူခွင့်ရရှိထားသော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်မှ ပေါက်ဖွားလာသော အကောင်အ ရေအတွက်ကို စနစ်တကျမှတ်တမ်းများထားရှိပြီး သက်ဆိုင်ရာခရိုင်သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ လစဉ်စာရင်း ပေးပို့ရမည်။

(ဂ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က နည်းဥပဒေ၃၄ (ဃ) အရ သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရမည်။

၃၇။ စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူနိုင်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို နည်းဥပဒေ၃၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ဂ) အရ တစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခွင့်ရရှိသူသည်-

(က) သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။

(ခ) လွှဲပြောင်းပေးပြီးနောက် လွှဲပြောင်းပေးပြီးကြောင်းကို လွှဲပြောင်းခြင်းခံရသူနေထိုင်ရာမြို့နယ်သစ် တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည့်အပြင် လွှဲပြောင်းခွင့်ပြုခဲ့သော သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်သစ်တောဦးစီး ဌာနသို့ ပြန်လည်သတင်းပို့ရမည်။

၃၈။ စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူနိုင်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို နည်းဥပဒေ၃၃၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) အရ ဖမ်းဆီးခွင့်၊ မွေးမြူခွင့် သို့မဟုတ် တစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခွင့်ရရှိသူသည်-

(က) ကနဦး ဖမ်းဆီးမွေးမြူထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို တစ်နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းခြင်းမပြုရ။

(ခ) သစ်တောဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများ၏ စစ်ဆေးခြင်းကို ခံယူရမည်။

၃၉။ (က) ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၊ ပုဒ်မခွဲ (ဂ) အရ သာမန်ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် ရာသီအလိုက် ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို ဝါသနာအရလည်းကောင်း၊ ရိုးရာဓလေ့ ထုံးစံအရလည်းကောင်း မွေးမြူလိုသူသည် မွေးမြူလိုသည့် တိရစ္ဆာန်အမျိုးအမည်နှင့် အကောင်အရေအတွက်ကို ဖော်ပြ၍ သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ လျှောက်ထားရမည်။

(ခ) သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနသည် နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ် ပြီး သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ အဆင့်ဆင့်တင်ပြရမည်။

(ဂ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေခွဲ(ခ) အရ တင်ပြချက်ကိုစိစစ်ပြီး စည်းကမ်းချက်များသတ်မှတ်၍ ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၄၀။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် သာမန်ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် ရာသီအလိုက် ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို ဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၊ ပုဒ်မခွဲ(ဂ) အရ ဝါသနာအရလည်းကောင်း၊ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံအရလည်းကောင်း မွေးမြူခွင့်ပြုသည့်အခါ-

(က) တစ်ဦးချင်းမွေးမြူနိုင်မည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်အမျိုးအစားအရေအတွက်ကို သတ်မှတ်ရမည်။

(ခ) မွေးမြူခွင့်ပြုသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို ဖမ်းဆီးရမည့် ဒေသ၊ အချိန်ကာလနှင့် ဖမ်းဆီးရမည့် နည်းစနစ်နှင့် ဖမ်းဆီးခွင့်ပြုသည့် အကောင်အရေအတွက်ကို သတ်မှတ်ရမည်။

၄၁။ နည်းဥပဒေ၃၉၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ဂ) အရ မွေးမြူခွင့်ရရှိသူသည်-

(က) သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။

(ခ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ခွင့်ပြုသည့်တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်အမျိုးအစား၊ ခွင့်ပြုအကောင်အရေအတွက် ကိုသာ မွေးမြူရမည်။

(ဂ) ဖမ်းဆီးခွင့်ပြုသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို ဖမ်းဆီးရမိပြီး ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း မွေးမြူမည့်ဒေသ သို့ ရွှေ့ပြောင်းပြီးဖြစ်ရမည့်အပြင် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ပြီးဖြစ်ရမည်။

- (ဃ) မွေးမြူခွင့်ပြုထားသောတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များမှ ပေါက်ဖွားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို သက် ဆိုင်ရာမြို့နယ် သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။
- (င) မွေးမြူခွင့်ပြုထားသော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် ယင်းမှ ပေါက်ဖွားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို စီးပွားဖြစ် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားခြင်း မပြုရ။
- (စ) ခွင့်ပြုသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို ဖမ်းဆီးရာတွင်လည်းကောင်း၊ မွေးမြူမည့်ဒေသသို့ ရွှေ့ပြောင်း ရာတွင်လည်းကောင်း၊ မွေးမြူရာတွင်လည်းကောင်း သစ်တောဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများ၏ စစ်ဆေး ခြင်းကို ခံယူရမည်။
- (ဆ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က သတ်မှတ်သော အခြားစည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရမည်။
- ၄၂။ (က) ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၊ ပုဒ်မခွဲ(က) အရ စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူခွင့်ပြုထားသော တောရိုင်း တိရစ္ဆာန်ကိုဖြစ်စေ၊ ယင်း၏အစိတ်အပိုင်းကိုဖြစ်စေ ပြည်ပသို့ တင်ပို့လိုသူသည် ထောက်ခံချက် ရရှိရန် မြို့ နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ လျှောက်ထားရမည်။
- (ခ) သက်ဆိုင်ရာ သစ်တောဦးစီးဌာနသည် နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ လျှောက်ထားခြင်းကိုစိစစ်၍ မိမိ၏ သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ အဆင့်ဆင့်တင်ပြရမည်။
- (ဂ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေခွဲ(ခ) အရ တင်ပြချက်ကိုစိစစ်ပြီး ဝန်ကြီး၏သဘောတူညီ ချက်ဖြင့် ပြည်ပသို့တင်ပို့ရန် ထောက်ခံချက်ပေးနိုင်သည်။
- (ဃ) နည်းဥပဒေခွဲ(ဂ) အရ ထောက်ခံချက်ရရှိသူသည် စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီး ဌာနက ထုတ်ပြန်ထားသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များနှင့် အညီ ပြည်ပသို့ တင်ပို့နိုင် ရေးအတွက် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည်။
- ၄၃။ (က) ဥပဒေပုဒ်မ ၁၈၊ ပုဒ်မခွဲ(ခ) အရ အမဲလိုက်ခွင့် သို့မဟုတ် စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူခွင့်ပြုထား သောတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကိုဖြစ်စေ၊ ယင်း၏ အစိတ်အပိုင်းကိုဖြစ်စေ မြို့နယ်ကျော်၍ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်း ခွင့် ပြုလိုလိုသူသည် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က တာဝန်လွှဲအပ်ထားသည့် သစ်တောအရာရှိထံသို့ မြို့နယ် ကျော်၍ သယ်ယူခွင့်ရရှိရန် လျှောက်ထားရမည်။
- (ခ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က တာဝန်လွှဲအပ်ထားသည့် သစ်တောအရာရှိသည် နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ လျှောက်ထားချက်ကို ရရှိပါက စိစစ်ပြီး စည်းကမ်းချက်များသတ်မှတ်၍ မြို့နယ်ကျော် သယ်ယူရွှေ့ ပြောင်းရန် ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။
- (ဂ) သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်အစိတ်အပိုင်းများသည် မွေးမြူ ခွင့် ပြုထားသည့် သို့မဟုတ် လိုင်စင်ဖြင့် အမဲလိုက်ရာမှ ရရှိသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် ယင်းတို့မှ ပေါက်ဖွားသည့် တိရစ္ဆာန်များ သို့မဟုတ် ယင်းတို့၏ အစိတ်အပိုင်းများ ဖြစ်ရမည်။
- (ဃ) ပြောင်းရွှေ့မည့်နေရာသည် ယင်းတိရစ္ဆာန်အတွက်သင့်လျော်မှုရှိရမည့်အပြင် စီးပွားရေးအလို့ငှာ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် မှတ်ပုံတင်ပြီးဖြစ်ရမည်။

အခန်း(၄)

အမဲလိုက်ခြင်း

၄၄။ (က) သဘာဝနယ်မြေအတွင်းရှိ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များနှင့် လုံးဝကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်း တိရစ္ဆာန်များမှအပ အခြားတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များအား အမဲလိုက်လိုသူသည် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် သစ်တော ဦးစီးဌာနသို့ အမဲလိုက်ခွင့် လိုင်စင်ရရှိရန် လျှောက်ထားရမည်။

(ခ) သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနသည် နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ လျှောက်ထားချက်ကို စိစစ်ပြီး မိမိ၏ သဘောထားမှတ်ချက်ဖြင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ အဆင့်ဆင့်တင်ပြရမည်။

၄၅။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည်-

(က) နည်းဥပဒေ၄၄၊ နည်းဥပဒေခွဲ(ခ) အရ တင်ပြချက်ကိုစိစစ်ပြီး စည်းကမ်းချက်များသတ်မှတ်၍ အမဲ လိုက်ခွင့်လိုင်စင် ထုတ်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် လိုင်စင်ထုတ်ပေးရန် ငြင်းပယ်ခြင်းပြုနိုင်သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ အမဲလိုက်ခွင့်လိုင်စင် ထုတ်ပေးရာတွင် လိုင်စင်၌ အမဲလိုက်ခွင့်ပြုသည့် ဒေသ၊ နယ်နိမိတ်၊ ဖော်ပြချက်၊ အမဲလိုက်ခွင့်ပြုသည့် တိရစ္ဆာန်အမျိုးအမည်၊ ခွင့်ပြုအကောင်အရေ အတွက်နှင့် အခြားသတ်မှတ်ချက်များကို ဖော်ပြရမည်။

၄၆။ အမဲလိုက်ခွင့်လိုင်စင်ရရှိသူသည်-

(က) အဆိပ်ခတ်၍ဖမ်းဆီးခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ခ) ကျော့ကွင်း၊ ထောင်ကျင်း၊ ထောင်ချောက်၊ သံညှပ်များဖြင့် အမဲလိုက်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ဂ) လင့်စင်မှဖြစ်စေ၊ ကျင်းအတွင်းမှဖြစ်စေ အမဲလိုက်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ဃ) မီးမောင်းထိုး၍ အမဲလိုက်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(င) ဆင်၏ ကျောကုန်းပေါ်မှဖြစ်စေ၊ ယာဉ်တစ်မျိုးမျိုးပေါ်မှဖြစ်စေ အမဲလိုက်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(စ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များအား ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်စေရန် ခြောက်လှန့်မောင်းနှင်ခြင်း၊ ရုတ်တရက် လန့်ပြေးစေခြင်း၊ နှောင့်ယှက်ခြင်းတို့ဖြင့် ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ဆ) သာသနာ့အဆောက်အအုံပရဝုဏ်မှ ကိုက် ၅၀အတွင်း အမဲလိုက်ခြင်း၊ ဖမ်းဆီးခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ဇ) ပေါက်ကွဲစေတတ်သော ပစ္စည်းများသုံးစွဲ၍ အမဲလိုက်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ဈ) ခွေးများအသုံးပြု၍ အမဲလိုက်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ည) ကျစ်တွင်း၊ ရေသောက်လှေရှိသောနေရာ၊ မစင်အမြဲ စွန့်လှေရှိသောနေရာ၊ သီးစားပင်များနှင့် ယင်း နေရာများသို့လာသည့် လမ်းများတွင်စောင့်၍ ပစ်ခတ်ဖမ်းဆီးခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ဋ) တိရစ္ဆာန်အမနှင့် သားပေါက်များအား ပစ်ခတ်ဖမ်းဆီးခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ဌ) ပိုက်ကွန်များအသုံးပြု၍ ဖမ်းဆီးခြင်း မပြုလုပ်ရ။

(ဍ) ဥ၊ အသိုက်အမြုံ စသည်တို့ကို ဖျက်သိမ်းခြင်း၊ စုသိမ်းခြင်း မပြုလုပ်ရ။

- (ဃ) သစ်ခေါင်းနှင့် ကျင်းများအတွင်းရှိ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို ဖမ်းဆီးခြင်း မပြုလုပ်ရ။
- (ဣ) ခွင့်ပြုချက်မရှိဘဲ မေ့ဆေးသေနတ်ဖြင့် ပစ်ခတ်ဖမ်းဆီးခြင်း မပြုလုပ်ရ။
- (တ) အစာဖြင့်လည်းကောင်း၊ အသံတုဖြင့်လည်းကောင်း ထောင်ဖမ်းခြင်း မပြုလုပ်ရ။
- (ထ) လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြင့် ထောင်ဖမ်းခြင်း မပြုလုပ်ရ။
- (ဒ) လိုင်စင်တွင် ခွင့်ပြုထားသည့် လက်နက်ကိရိယာများမှအပ အခြားလက်နက်ကိရိယာများဖြင့် အမဲ လိုက်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။
- (ဓ) လိုင်စင်တွင်ခွင့်ပြုထားသည့် အချိန်ကာလနှင့်ခွင့်ပြုအရေအတွက် ထက်ကျော်လွန်ပြီး အမဲလိုက်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။
- (န) အမဲလိုက်ပြီးပါက ရရှိသည့် သားကောင်အမျိုးအမည်၊ အရေအတွက်ကိုဖော်ပြ၍ အနီးဆုံးမြို့နယ် သစ်တောအရာရှိထံ တင်ပြအကြောင်းကြားရမည်။
- (ပ) ခွင့်ပြုထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကိုသာ ဖမ်းဆီးခွင့် ၊လက်ဝယ်ထားခွင့်နှင့် ရွှေ့ပြောင်းရောင်းချ ခွင့်ရှိသည်။
- (ဖ) ဖမ်းဆီးရမိထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို မြို့နယ်ကျော်၍ သယ်ယူလိုပါက နည်းဥပဒေ ၄၃နှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။
- (ဗ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က သတ်မှတ်သည့် အခြားစည်းကမ်းချက်များကိုလည်း လိုက်နာရမည်။

အခန်း(၅)

တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်နှင့် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်တည်ထောင်လုပ်ကိုင်ခွင့်

- ၄၇။ စီးပွားရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခု သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၈အရ တည်ထောင် ထားသည့် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်ကို နိုင်ငံတော်အကျိုးစီးပွားအလို့ငှာ အစိုးရနှင့် ဆက်စပ်လုပ်ကိုင်လိုလျှင်ဖြစ်စေ၊ မိမိကိုယ်တိုင် လုပ်ကိုင်လိုလျှင်ဖြစ်စေ သစ်တောဦးစီးဌာနမှ တစ်ဆင့် ဝန်ကြီးထံလျှောက်ထားရမည်။
- ၄၈။ နည်းဥပဒေ၄၇ အရ လျှောက်ထားရာတွင် အောက်ပါအချက်များကို ထည့်သွင်းဖော်ပြ လျှောက်ထား ရမည်-
- (က) လျှောက်ထားသည့်အဖွဲ့အစည်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်အမည်၊ နေရပ်လိပ်စာ၊
 - (ခ) လုပ်ကိုင်လိုသည့် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်၏ တည်နေရာ၊
 - (ဂ) ရည်ရွယ်ချက်၊
 - (ဃ) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသည့် ငွေကြေးပမာဏ၊ ငွေရေးကြေးရေး အစီအစဉ်နှင့် အထောက်အထားများ၊
 - (င) နိုင်ငံတော်အတွက် ရရှိနိုင်သည့်အကျိုးအမြတ်၊
 - (စ) ပြသမည့်တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် သို့မဟုတ် သဘာဝအပင် အမျိုးအမည်နှင့် အရေအတွက်၊
 - (ဆ) တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်၊ သဘာဝအပင် စုဆောင်းမည့် အစီအစဉ်၊
 - (ဇ) ဥယျာဉ် အကွက်ချပုံစံနှင့် တိရစ္ဆာန်ခြံဝင်း၊လှောင်အိမ်များ၏ ဒီဇိုင်းပုံစံများ၊
 - (ဈ) ရေရရှိရေးအစီအစဉ်၊

(ည) ဥယျာဉ်အား စီမံအုပ်ချုပ်မည့် အစီအစဉ်။

၄၉။ ဝန်ကြီးသည် -

(က) နည်းဥပဒေ၄၇ အရ လျှောက်ထားချက်ကို လက်ခံရရှိလျှင် စိစစ်ပြီး အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်၍ ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

(ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ် တည်ထောင်ခွင့်ကို ခွင့်ပြုပါက ခွင့်ပြုသော တိရစ္ဆာန် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်ကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရန် ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်း၍ လုပ်ငန်းတာဝန်များသတ်မှတ်ပေးရမည်။ ထိုအဖွဲ့ကို လိုအပ်သလို ပြင်ဆင် ဖွဲ့စည်းခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်းပြုနိုင်သည်။

၅၀။ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၊ ပုဒ်မခွဲ(က) အရ လုပ်ကိုင်ခွင့် ပြုထားသော တိရစ္ဆာန် ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရမည်။

၅၁။ (က) စီးပွားရေး အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခု သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးသည် ပုဂ္ဂလိကပိုင် တိရစ္ဆာန် ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂလိကပိုင် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်ကို ဥပဒေပုဒ်မ ၂၁၊ ပုဒ်မခွဲ(ခ) အရ တည်ထောင် လုပ်ကိုင်လိုပါက ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ လျှောက်ထားရမည်။

(ခ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် နည်းဥပဒေခွဲ(က) အရ လျှောက်ထားချက်ကိုစိစစ်ပြီး သဘောထားမှတ် ချက်ဖြင့် ဝန်ကြီးထံတင်ပြရမည်။

၅၂။ ဝန်ကြီးသည် နည်းဥပဒေ ၅၁ အရ လျှောက်ထားချက်ကို လက်ခံရရှိလျှင် စိစစ်ပြီး အစိုးရအဖွဲ့၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် စည်းကမ်းချက်များသတ်မှတ်၍ ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၅၃။ ပုဂ္ဂလိကပိုင် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်ကို တည်ထောင်လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိရန် နည်းဥပဒေ၅၁ အရ လျှောက်ထားခြင်းဖြစ်ပါက နည်းဥပဒေ ၄၈ပါ အချက်များအပြင် ပုဂ္ဂလိကပိုင် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ် တည်ထောင်မည့်မြေနေရာ အကျယ်အဝန်းနှင့် မြေပိုင်ဆိုင်မှုတို့ကို ဖော်ပြလျှောက်ထားရမည်။

၅၄။ နည်းဥပဒေ၄၉၊ နည်းဥပဒေခွဲ(က) သို့မဟုတ် နည်းဥပဒေ၅၂ အရ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်ကို တည်ထောင်လုပ်ကိုင်ခွင့် ရရှိသူသည် လုပ်ငန်းလိုင်စင်ရရှိရန် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ထံသို့ သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီ လျှောက်ထားရမည်။

၅၅။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည်-

(က) နည်းဥပဒေ ၅၄ အရ လျှောက်ထားချက်ကို ရရှိသည့်အခါ စိစစ်ပြီး လုပ်ငန်းလိုင်စင် ထုတ်ပေးခြင်း သို့မဟုတ် လုပ်ငန်းလိုင်စင်ထုတ်ပေးရန် ငြင်းပယ်ခြင်းပြုနိုင်သည်။

(ခ) လုပ်ငန်းလိုင်စင် ထုတ်ပေးခြင်းဖြစ်ပါက လိုင်စင်၌ လုပ်ငန်းလိုအပ်ချက်နှင့်အညီ လိုင်စင်စည်းကမ်း ချက်များကို သတ်မှတ်ပေးရမည်။

၅၆။ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ် လုပ်ငန်းလိုင်စင်ရရှိသူသည်-

- (က) လုပ်ငန်းလိုင်စင်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနက သတ်မှတ်ထားသည့်အခွန်အခများ ကို မြန်မာငွေဖြင့် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားငွေဖြင့်လည်းကောင်း ပေးသွင်းရမည်။
- (ခ) ပြည်တွင်းပြည်ပမှ တိရစ္ဆာန်များနှင့်သဘာဝအပင်များစုဆောင်းခြင်းကို သစ်တောဦးစီးဌာန၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်ရမည်။
- (ဂ) တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် ပြင်ပခြံစည်းရိုးအား အနည်းဆုံး ၆ ပေ အမြင့် ခိုင်ခံ့စွာ ကာရံထားရမည်။
- (ဃ) လာရောက်ကြည့်ရှုသော ပြည်သူများအတွက်လည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာန်များအတွက်လည်းကောင်း အန္တရာယ် မရှိစေရန် တိရစ္ဆာန်များအား ခိုင်ခံ့သော တိရစ္ဆာန်ခြံဝင်း သို့မဟုတ် လှောင်အိမ်များဖြင့် ထား ရှိရမည်။
- (င) တိရစ္ဆာန်ခြံဝင်း သို့မဟုတ် လှောင်အိမ်များအား လေဝင်လေထွက် ကောင်းမွန်စေရန်၊ အရိပ် အာဝါသရှိရန်၊ သန့်ရှင်းရေးပြုလုပ်မှု လွယ်ကူစေရန်၊ အမိုးအကာ လုံလောက်မှုရှိရန်၊ ခြောက်သွေ့သည့် နေရာရှိရန်နှင့် တိရစ္ဆာန်များအတွက် လှုပ်ရှားသွားလာရန် လုံလောက်သောနေရာရှိရန် စီစဉ်ဆောက်လုပ် ရမည်။
- (စ) ရောဂါဘယဖြစ်ပွားနေသော တိရစ္ဆာန်များအား သီးခြားခွဲ၍ ထိန်းသိမ်းထားရှိရန် သီးခြားခြံဝင်း သို့ မဟုတ် လှောင်အိမ်များ ဆောက်လုပ်ထားရမည်။
- (ဆ) တိရစ္ဆာန်ခြံဝင်း သို့မဟုတ် လှောင်အိမ်များအား နေ့စဉ် သန့်ရှင်းရေး ပြုလုပ်ရမည်။
- (ဇ) တိရစ္ဆာန်ခြံဝင်း သို့မဟုတ် လှောင်အိမ်များတွင် ပြသထားသော တိရစ္ဆာန်များ၏အမည်၊ သိပ္ပံ အမည်၊ တွေ့ရှိရာ ဒေသနှင့် အခြားအကြောင်းအရာများ ပါဝင်သော ဆိုင်းဘုတ်ကို တပ်ဆင်ထားရမည်။
- (ဈ) တိရစ္ဆာန်များအား ပြုစုစောင့်ရှောက်ရန် ကျွမ်းကျင်သော တိရစ္ဆာန်ထိန်းဝန်ထမ်းများ ခန့်ထားရ မည်။
- (ည) တိရစ္ဆာန်များ ကျန်းမာရေးအတွက် တိရစ္ဆာန်ဆေးကုသရေးပညာဘွဲ့ရ ဝန်ထမ်းများ ခန့်ထားရ မည်။
- (ဋ) တိရစ္ဆာန်တစ်ကောင်ချင်းအတွက် မှတ်တမ်းထားရှိရမည်။
- (ဌ) တိရစ္ဆာန်များအား နေ့စဉ်လုံလောက်သော အစာအာဟာရများကျွေးမွေးရမည်။
- (ဍ) တိရစ္ဆာန်များအား ရောဂါကာကွယ်ဆေးများ အချိန်မှန်ထိုးနှံပေးရမည်။
- (ဎ) ဖျားနာသော သို့မဟုတ် ဒဏ်ရာရသော တိရစ္ဆာန်များကို လုံလောက်သော ဆေးဝါးကုသမှုပေးရ မည်။
- (ဏ) သေဆုံးသော တိရစ္ဆာန်များကို ခွဲစိတ်စစ်ဆေးပြီး သေဆုံးရသော အကြောင်းရင်းကို မှတ်တမ်းတင် ထားရှိရမည်။ အသေကောင်များကို မြေမြှုပ်၍ လည်းကောင်း၊ မီးရှို့၍ လည်းကောင်း ဖျက်ဆီးပစ်ရမည်။
- (တ) တိရစ္ဆာန်များတွင် ကပ်ရောဂါ ဝင်ရောက်ပါက မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာနသို့ ချက်ချင်းအ ကြောင်းကြားရမည်။
- (ထ) ပိုလျှံသော ပြည်တွင်းမျိုးတိရစ္ဆာန်များကို ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် နေရင်းဒေသ များတွင် သိပ္ပံနည်းကျဘေးမဲ့ လွှတ်နိုင်သည်။
- (ဒ) မည်သူမျှ တိရစ္ဆာန်များကို ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းမပြုရ။
- (ဓ) လာရောက်လည်ပတ်သူများအတွက် နားနေရန် နေရာနှင့် ကျန်းမာရေးနှင့်ညီညွတ်သော သန့်စင် ခန်းများကို လုံလောက်စွာစီစဉ်ပေးရမည်။

- (န) လာရောက်လည်ပတ်သူများနှင့် တိရစ္ဆာန်များအတွက် အရိပ်အာဝါသရရှိရန် အပင်ကြီးများ စိုက်ပျိုး ထားရမည်။
 - (ပ) ဥယျာဉ်မှထွက်ရှိသော အမှိုက်သရိုက်များနှင့် အညစ်အကြေးများကို ဥယျာဉ်၏ ပြင်ပတွင် စနစ် တကျ စွန့်ပစ်ရမည်။
 - (ဖ) တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ရှိ မွေးမြူထားသော တိရစ္ဆာန်အရေ အတွက်၏အတိုးအလျှော့ စာရင်းကို သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် တင်ပြရမည်။
 - (ဗ) ဥပဒေအရ တည်ထောင်သည့် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ရှိ သတ်မှတ်ကောင်ရေထက်ပိုသော ပြည်ပတိရစ္ဆာန် မျိုးများကို ပြည်တွင်းတွင်လွှတ်ခြင်း မပြုရ။ စနစ်တကျဖျက်ဆီးခြင်းပြုရမည်။
 - (ဘ) သစ်တောဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများ၏ စစ်ဆေးခြင်းကို ခံယူရမည်။
 - (ဃ) လုပ်ငန်းလိုင်စင်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အခွန်အခများကို သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီ မြန်မာငွေဖြင့် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားငွေဖြင့်လည်းကောင်း ပေးသွင်းရမည်။
 - (ဃ) ဇီဝမျိုးစုံ မျိုးကွဲများ ထိန်းသိမ်းရေး ပညာပေးလုပ်ငန်း၊ သိပ္ပံဆိုင်ရာ သုတေသနလုပ်ငန်းနှင့် မျိုး ပွားရေး လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရမည်။
 - (ရ) လုပ်ငန်းလိုင်စင် သက်တမ်း မကုန်ဆုံးမီ သေဆုံးလျှင် ထိုသူ၏ တရားဝင်ဆက်ခံသူက သတ်မှတ် သည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ထံ လျှောက်ထားရမည်။
 - (လ) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က သတ်မှတ်သော အခြားစည်းကမ်းချက်များကိုလည်း လိုက်နာရမည်။
- ၅၇။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရသည့် သစ်တောဝန်ထမ်းများသည် လိုင်စင်ပါစည်း ကမ်းချက်များနှင့် နည်းဥပဒေ ၅၆ ပါ စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာခြင်းရှိ မရှိ နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပုဂ္ဂလိ ကပိုင် တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ် သို့မဟုတ် ရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်များသို့ တစ်နှစ်လျှင်တစ်ကြိမ် သို့မဟုတ် အခါအား လျော်စွာ ဝင်ရောက်စစ်ဆေးရမည်။
- ၅၈။ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်သည် လုပ်ငန်းလိုင်စင်ရရှိသူက လုပ်ငန်းလိုင်စင်ပါ စည်းကမ်းချက်များနှင့် နည်းဥပဒေ ၅၆ပါ စည်းကမ်းချက် တစ်ရပ်ရပ်ကိုဖောက်ဖျက်လျှင် ဝန်ကြီး၏သဘောတူညီချက်ဖြင့် လုပ် င်းလိုင်စင်ကို ကာလအကန့်အသတ်ဖြင့် ရုပ်သိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် လိုင်စင်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်းပြုနိုင်သည်။

အခန်း(၆)

မှတ်ပုံတင်ခြင်း

- ၅၉။ (က) သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာနသည် ဤနည်းဥပဒေများနှင့်အညီ မှတ်ပုံတင်ရမည့် လုံးဝကာ ကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကိုဖြစ်စေ၊ ယင်း၏အစိတ်အပိုင်းများကို ဖြစ်စေ အမိန့်ကြော်ငြာ စာထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်ထားရမည်။
- (ခ) ဥပဒေအာဏာမတည်မီက မှတ်ပုံတင်ရန် လိုအပ်သော လုံးဝကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်း တိရစ္ဆာန်၏အစိတ်အပိုင်းများကို အမှတ်တရပစ္စည်းအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံအရလည်း ကောင်း လက်ဝယ်ထားသူ သို့မဟုတ် ဝတ်စားဆင်ယင်သူသည် နည်းဥပဒေခွဲ (က) ပါ အမိန့် ကြော်ငြာစာကို ထုတ်ပြန်သည့်နေ့မှစ၍ ၆ လအတွင်း သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင် ရမည်။

- (ဂ) နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) အရ မှတ်ပုံတင်ထားသူထံမှ ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံအရ ဆက်ခံရရှိသူမှအပ အခြားတစ် နည်းနည်းဖြင့် လွှဲပြောင်းလက်ခံရရှိသူသည် လက်ခံရရှိသည့်နေ့မှစ၍ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း သက်ဆိုင် ရာ မြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။
- (ဃ) လုံးဝကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်ကို သိပ္ပံဆိုင်ရာ သုတေသန ပြုလုပ်နိုင်ရေးအတွက် ဥပဒေပုဒ်မ ၁၆၊ ပုဒ်မခွဲ(က) အရဖမ်းဆီးခွင့်၊ လက်ဝယ်ထားခွင့်ရသော အစိုးရဌာန၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းသည် ယင်းတောရိုင်းတိရစ္ဆာန်၏ အစိတ်အပိုင်းကို သိပ္ပံဆိုင် ရာ သုတေသနပြုလုပ်ရန်ဖြစ်စေ၊ အမှတ်တရဖြစ်စေ လက်ဝယ်ထားရှိလိုလျှင် လက်ဝယ်ထားရှိသည့် နေ့ မှစ၍ ရက်ပေါင်း ၃၀ အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ရမည်။
- ၆၀။ (က) သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနမှူးသည် နည်းဥပဒေ ၅၉၊ နည်းဥပဒေခွဲ (ခ) နှင့် (ဂ) တို့အရ မှတ်ပုံတင်ပေးရန် လျှောက်ထားချက်ကို သတ်မှတ်သည့် နည်းလမ်းများနှင့်အညီ စိစစ်ပြီး မှတ် ပုံတင်ရန် ခွင့်ပြုခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်းပြုနိုင်သည်။
- (ခ) နည်းဥပဒေခွဲ (က) အရ မှတ်ပုံတင်ရန် ခွင့်ပြုပါက လျှောက်ထားသူအား မှတ်ပုံတင်လက်မှတ်ကို ထုတ်ပေးရမည်။

အခန်း(၇)

ရှာဖွေခြင်း၊ ဖမ်းဆီးခြင်းနှင့် အရေးယူခြင်း

- ၆၁။ သစ်တောဝန်ထမ်းတိုင်းသည် ဥပဒေပါပြစ်မှုများ ဖြစ်ပွားခြင်း မရှိစေရန် ကြိုတင်ကာကွယ် တားဆီး ခြင်းများကို ပြုလုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။
- ၆၂။ အများပြည်သူတို့ ဝင်ထွက်သွားလာခြင်း မပြုနိုင်သော နေအိမ်၊ အဆောက်အအုံ၊ နေရာတစ်ခုခုတွင် ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် ယင်း၏အစိတ်အပိုင်း သို့မဟုတ် ကာကွယ်ထားသည့် သဘာဝ အပင်နှင့် အစိတ်အပိုင်း တစ်စုံတစ်ရာကို ဥပဒေနှင့်မညီဘဲ သိုဝှက်ထားကြောင်း ယုံကြည်ရန်လုံ လောက်သည့် အကြောင်းရှိလျှင် ဥပဒေနှင့်အညီ ထိုနေအိမ်၊ အဆောက်အအုံ၊ နေရာကို ရှာဖွေရန် ပထမ တန်းအာဏာရတရားသူကြီးထက် မနိမ့်သော တရားသူကြီး တစ်ဦးဦးသည် သစ်တောအရာရှိ သို့မဟုတ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတစ်ဦးဦးအား ရှာဖွေမိန့် ထုတ်ပေးနိုင်သည်။
- ၆၃။ ရှာဖွေမိန့်ရရှိသူသည်-
- (က) ရှာဖွေမိန့်ကို ကိုယ်တိုင်အတည်ပြုဆောင်ရွက်ရမည်။ အခြားသူတစ်ဦးဦးကို ထပ်ဆင့်လွှဲအပ်ခြင်း မပြုရ။
- (ခ) ရှာဖွေခြင်းကို သက်သေ ၂ဦးရှေ့တွင် ပြုလုပ်ရမည်။
- (ဂ) ရှာဖွေမိန့်တွင် ပါရှိသည့်နေရာ သို့မဟုတ် နေအိမ်၊အဆောက်အအုံတွင် တွေ့ရှိရသော သက်သေခံ ပစ္စည်းများနှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် အသုံးပြုသည့်ယာဉ်၊ တိရစ္ဆာန်နှင့် အခြားစက်ကိရိယာ တန်ဆာပ လာများကို သိမ်းဆည်းပြီး ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို အရေးယူခြင်းပြုရမည်။
- (ဃ) ရှာဖွေသည့် အချိန်မှ ၂၄ နာရီအတွင်း ရှာဖွေခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အကြောင်းအရာများကို ရှာဖွေ မိန့်ထုတ်ပေးသူ တရားသူကြီးထံ စာဖြင့် အစီရင်ခံရမည်။

၆၄။ သစ်တောဝန်ထမ်းသည် အများပြည်သူ ဝင်ထွက်သွားလာနိုင်သော အဆောက်အအုံ၊ နေရာနှင့် မည်သည့်ယာဉ်မျိုးကိုမဆို ရှာဖွေမိန့်ရယူရန်မလိုဘဲ သက်သေ ဥ ဦးရှေ့တွင် ရှာဖွေခြင်းပြုနိုင်သည်။ ယင်းသို့ ရှာဖွေရာတွင် တွေ့ရှိရသော သက်သေခံပစ္စည်းများနှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်ရာတွင် အသုံးပြုသည့်ယာဉ်၊ တိရစ္ဆာန်နှင့် အခြားစက်ကိရိယာတန်ဆာပလာများကို သိမ်းဆည်းပြီး ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကို အရေးယူ ခြင်း ပြုရမည်။

၆၅။ ဤဥပဒေပါပြစ်မှုတစ်ခုခုအတွက် ရှာဖွေမိန့်ထုတ်ပေးခြင်း၊ရှာဖွေခြင်း၊ ဖမ်းဆီးခြင်း၊ သက်သေခံပစ္စည်းသိမ်းဆည်းခြင်းတို့နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဤနည်းဥပဒေများတွင် အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားခြင်းမရှိ လျှင် ပြစ်မှုဆိုင်ရာကျင့်ထုံးဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

၆၆။ ဥပဒေပုဒ်မ ၃၅၊ ၃၆ နှင့် ၃၇ တို့အရ ကျူးလွန်သော ပြစ်မှုများကို အရေးယူခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ် မှုကျူးလွန်သူအား ဖမ်းဆီးသော သစ်တောအရာရှိ သို့မဟုတ် သဘာဝထိန်းသိမ်းရေးနယ်မြေ အုပ်ချုပ် ရေးမှူး သို့မဟုတ် မြန်မာနိုင်ငံရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်က ဖြစ်စေ၊ ယင်းပြစ်မှုကျူးလွန်ကြောင်း သိရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ် ဦးဦးကဖြစ်စေ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ကျင့်ထုံးဥပဒေပုဒ်မ ၁၅၄ နှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာရဲစခန်း၌ ပထမသတင်း ပေးတိုင်ကြားရမည်။

၆၇။ ဤဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုရာတွင် သစ်တောရေးရာ ဝန်ကြီးဌာန၏ ကြိုတင်ခွင့်ပြုမိန့်ကိုရယူရမည်။

၆၈။ တရားရုံးသည် ဤဥပဒေအရတရားစွဲဆိုတင်ပို့သော ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်မှုထင်ရှား တွေ့ရှိလျှင် သက်ဆိုင်ရာ ပြစ်မှုအတွက် ချမှတ်ရမည့် ပြစ်ဒဏ်အပြင်-

- (က) ပြစ်မှုကျူးလွန်သူကြောင့် သစ်တောဦးစီးဌာန၏ ပစ္စည်းဆုံးရှုံးမှုတန်ဖိုးကို သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ လျော်ကြေးပေးဆောင်စေရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။
- (ခ) ပြစ်မှုနှင့်သက်ဆိုင်သော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ၊ သဘာဝအပင်များနှင့် ယင်းတို့၏ အစိတ်အပိုင်း များကို ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းပြီး သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ လွှဲပြောင်းပေးရမည်။
- (ဂ) ပြစ်မှုနှင့်သက်ဆိုင်သည့် ယာဉ်၊ တိရစ္ဆာန်နှင့် အခြားပစ္စည်းကိရိယာများကို ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းရန် အမိန့်ချမှတ်နိုင်သည်။

၆၉။ သစ်တောအရာရှိ သို့မဟုတ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးသည် တရားရုံးက ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်း ပြီးလွှဲပြောင်းပေးသော ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် ယင်း၏အစိတ်အပိုင်းများ ကာ ကွယ်ထားသည့် သဘာဝအပင်နှင့် ယင်း၏အစိတ်အပိုင်းများကို လက်ခံရယူရမည်။

၇၀။ ပြည်နယ်/ တိုင်း သစ်တောအရာရှိသည် တရားရုံးက ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းပြီး သစ် တောဦးစီးဌာနသို့ လွှဲပြောင်းပေးသော တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် ယင်း၏အစိတ်အပိုင်းများ၊ ကာကွယ် ထားသည့် သဘာဝအပင်နှင့် ယင်း၏အစိတ်အပိုင်းများကို သတ်မှတ်ချက်နှင့်အညီ ထုခွဲရောင်းချခွင့်ရှိ သည်။

အခန်း(၈)

စီမံခန့်ခွဲရေးနည်းလမ်းအရ အရေးယူခြင်း

၇၁။ ဥပဒေပါ စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ အမိန့်ချမှတ်နိုင်သော ပြစ်မှုကို အရေးယူခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သစ် တောဝန်ထမ်းသည် အမှုကို စစ်ဆေးတည်ဆောက်ပြီးပါက မြို့နယ်သစ်တောအရာရှိထံ လွှဲအပ်ရမည်။

၇၂။ ဥပဒေပါ စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ နည်းလမ်းအရ အရေးယူနိုင်ရန်အလို့ငှာ သစ်တောဝန်ထမ်းက ရှာဖွေ ရာတွင် သိမ်းဆည်းရမိသော ကာကွယ်ထားသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်နှင့် ယင်း၏အစိတ်အပိုင်းများ၊ ကာကွယ်ထားသည့် သဘာဝအပင်နှင့် ယင်း၏အစိတ်အပိုင်းများတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မြို့နယ်သစ်တော အ ရာရှိသည်-

(က) သိမ်းဆည်းခြင်းခံရသူထံ ခံဝန်ချုပ်ဖြင့် ယာယီပြန်လည်ပေးအပ်ထားနိုင်သည်။

(ခ) ပျက်စီး၊ ပုပ်သိုးလွယ်သော ပစ္စည်းများကို ခရိုင်သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ထုခွဲရောင်းချခွင့် ရှိသည်။

(ဂ) ပိုင်ရှင်မပေါ်သည့် ပစ္စည်းများကို ပြည်နယ်/ တိုင်း သစ်တောအရာရှိ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ပြည်သူ့ ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းခွင့် ရှိသည်။

၇၃။ ဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၊ ၃၀ နှင့် ၃၁ ပါ ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကျူးလွန်သူအား သစ်တောဦးစီးဌာနမဟုတ်သည့် အခြားအစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းမှ တာဝန်ရှိသူက ဖမ်းဆီးခြင်းဖြစ်လျှင် ထိုဖမ်းဆီးသူသည် ပြစ်မှုကျူး လွန်သူကို သက်သေခံပစ္စည်းနှင့် အတူသက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်သစ်တောဦးစီးဌာနသို့ လွှဲပြောင်းပေးရမည်။

၇၄။ သက်ဆိုင်ရာ သစ်တောအရာရှိသည် ဥပဒေပုဒ်မ ၂၉၊ ၃၀ နှင့် ၃၁ ပါ ပြစ်မှုတစ်ရပ်ရပ်ကို ကျူးလွန် သူအား သတ်မှတ်ထားသည့် ဒဏ်ကြေးငွေကို ပေးဆောင်စေရန် စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ အမိန့်ချမှတ်ပြီး ဥပဒေပုဒ်မ ၃၂ နှင့် အညီ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း(၉)

အထွေထွေ

၇၅။ ဤဥပဒေအရ ရရန်ရှိသော အခကြေးငွေများ၊ ဒဏ်ကြေးများကို မြေခွန်မပြေ ကျန်ငွေဖြစ်ဘိသကဲ့ သို့ အရကောက်ခံနိုင်ရန် ခရိုင်သစ်တော အရာရှိသည် တည်ဆဲဥပဒေများအရ ကော်လိထွှော်အရာရှိ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။

၇၆။ The Wild Life Protection Act 1936 အရ ထုတ်ပြန်ထားသည့် ၁၉၄၁ ခုနှစ်၊ မြန်မာနိုင်ငံတော် သားငှက်တိရစ္ဆာန်ကာကွယ်ရေးနည်းဥပဒေများကို ဤနည်းဥပဒေများဖြင့် ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

အောင်ဖုန်း၊

ဝန်ကြီး၊

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊

သစ်တောရေးရာဝန်ကြီးဌာန။